

วารสารวิชาการศรียปทุม ชลบุรี

ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม ถึง มีนาคม 2569

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาล

กลุ่มเจนเนอเรชัน Z: กรณีศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้

FACTORS RELATED TO ATTITUDE TOWARDS HAVING CHILDREN
AMONG GENERATION Z NURSING STUDENTS: A CASE STUDY
BOROMARAJONANI COLLEGE OF NURSING IN SOUTHERN THAILAND

วรรณรศ ขิเยวชุม, ศุภิสรา แซ่เตื่อง, สมฤทัย สกุนหนู, สโรชา ฤทธิเกษร,
สาริศา สงจันทร์, ทรงฤทธิ์ ทองมีขวัญ*

Wanrasa Khiewchum, Suphisara Saetueang, Somruthai Sagunhnu, Sarocha Ritthikesorn

Sarisa Songjan, Trongrit Thongmeekhaun *

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

Bachelor of Nursing Science Program, Boromarajonani College of Nursing, Songkhla,

Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute

*Corresponding Author e-Mail: trongrit@bcnsk.ac.th

(Received: 2025, October 30; Revised: 2026, January 17; Accepted: 2026, January 24)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทัศนคติต่อการมีบุตรและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเจนเนอเรชัน Z กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้ จำนวน 220 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามชั้นปี และสุ่มแบบง่าย โดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบความตรงได้ค่า IOC ระหว่าง .67-1 ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค-สแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลวิจัยพบว่าระดับทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเจนเนอเรชัน Z วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$, $SD=0.77$) จำนวนพี่น้องในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=84.51$, $p<.00$) การให้คุณค่าและความสำคัญของบุตรมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับทัศนคติต่อการมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($r = .66, p < .00$) จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยการสอดแทรกทัศนคติต่อการมีบุตรแก่นักศึกษาพยาบาล เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนชีวิตและการประกอบวิชาชีพในอนาคต

คำสำคัญ: ทัศนคติต่อการมีบุตร; เจนเนอเรชัน Z

ABSTRACT

This research aimed to examine attitudes toward having children among Generation Z nursing students. The sample consisted of 220 nursing students from a Boromarajonani College of Nursing in Southern Thailand. Stratified sampling by year of study was employed, followed by simple random sampling using a lottery method. The research instrument was a questionnaire. Content validity was confirmed with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from .67 to 1, and the overall reliability of the questionnaire yielded a Cronbach's alpha coefficient of .92. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, chi-square test, and Pearson's correlation coefficient.

The results revealed that the overall level of attitudes toward having children among Generation Z nursing students was high ($\bar{X}=3.57, SD=0.77$). The number of siblings in the family was significantly associated with attitudes toward having children ($\chi^2=84.51, p < .00$). Additionally, the perceived value and importance of children showed a strong positive correlation with attitudes toward having children at a statistically significant level ($r=.66, p < .00$). The findings of this study can be utilized as a guideline for integrating attitudes toward having children into nursing education, thereby supporting students in life planning and future professional practice.

Keywords: attitude towards having children; generation Z

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเกิดวิกฤติประชากรลดต่ำลง เนื่องจากประชากรเด็กเกิดใหม่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ.2565 อัตราการเกิดของเด็กไทยอยู่ที่ 502,107 คน เท่ากับว่าผู้หญิงไทยคนหนึ่งมีบุตรโดยเฉลี่ยเพียง 1.1 คนเท่านั้น โดยภาคใต้มีค่าสูงสุด (1.60) และกรุงเทพมหานครมีค่าต่ำสุด (0.60)

(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566, หน้า 7) ปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนไทยมีบุตรน้อยหรือไม่อยากมีบุตรคือ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ค่าจ้างแรงงานต่ำ ค่าครองชีพที่สูง ส่งผลต่อเนื่องกับการมีบุตร ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายระหว่าง การตั้งครรภ์ ค่าเลี้ยงดูบุตรในแต่ละช่วงวัย รวมถึงสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมที่ยังไม่เอื้อต่อการสร้าง ครอบครัวให้มีคุณภาพ เช่น ปัญหายาเสพติด ภัยออนไลน์ การแข่งขันทางสังคมที่สูง ความคาดหวังต่อบุตรสูง โดยเฉพาะด้านการศึกษาจึงต้องทุ่มเงินจำนวนมาก ทำให้คนไทยรุ่นใหม่ ๆ คือกลุ่มคนเจนเนอเรชัน X, Y, Z หลายคนไม่อยากจะมีบุตร เนื่องจากกังวลเรื่องรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน และเกรงว่าจะไม่สามารถเลี้ยงดูเด็กได้ อย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งไปในการทำงานและสร้างความสำเร็จในชีวิตของตัวเองมากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มคน เจนเนอเรชัน Z (มนสิการ กาญจนะจิตรา, รินา ต๊ะดี และกาญจนา เทียนลาย, 2562, หน้า 58)

กลุ่มคนเจนเนอเรชัน Z หรือ เจน Z คือ คนที่เกิด พ.ศ.2540-2552 (ค.ศ.1997-2009) ซึ่งเกิดและ เติบโตในยุคเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต มีความเป็นตัวเองอย่างชัดเจน ให้ความสำคัญกับเรื่องสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง มีทัศนคติว่าผู้ชายและผู้หญิงมีคุณค่าและความเสมอภาคกัน มีอิสระที่จะคิดและแสดงออกถึง ความต้องการของตนเอง ให้ความสำคัญกับชีวิตตัวเองก่อน โดยคิดถึงการมีชีวิตที่มีการเงินมั่นคงและ สะดวกสบาย จึงมุ่งมั่นด้านอาชีพการงาน (ผกาวิไล ก้อนคำดี, 2565, หน้า 35; ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์ และ โอปอล์ สุวรรณเมฆ, 2563, หน้า 27) คิดว่าการไม่มีบุตรจะช่วยให้มุ่งมั่นกับอาชีพได้มากกว่า ส่งผลให้อัตราการ เกิดลดต่ำลงอย่างต่อเนื่อง เกิดผลกระทบหลายประการ ทั้งด้านโครงสร้างประชากร โครงสร้างครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนความมั่นคงของประเทศอย่างรุนแรง ดังเช่น เมื่อจำนวนประชากรที่ลดลงส่งผลให้ หลายสิ่งที่เตรียมไว้สำหรับการรองรับคนจำนวนที่มากขึ้น อาทิ สถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียน ธุรกิจร้านค้า และ บริการต่าง ๆ มีผู้รับบริการน้อยลง จำนวนวัยแรงงานที่ลดลง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ (เฮลท์สเตชัน, ออนไลน์, 2565)

รัฐบาลเล็งเห็นปัญหาดังกล่าว จึงมีนโยบายในการส่งเสริมการสนับสนุนการมีบุตรขึ้น เพื่อเพิ่มอัตรา การเกิดและการเลี้ยงดูประชากรที่มีคุณภาพ โดยการณรงค์และสนับสนุนให้ผู้ตัดสินใจมีบุตรได้รับการดูแล ตนเองและบุตรอย่างครบวงจรและมีคุณภาพ เช่น การฝากครรภ์ฟรี สนับสนุนค่าเลี้ยงดูบุตร การศึกษา การรักษา การพยาบาล สิทธิด้านสวัสดิการสังคม การลาคลอดบุตร สิทธิการลดหย่อนภาษี (มนสิการ กาญจนะจิตรา, รินา ต๊ะดี และกาญจนา เทียนลาย, 2562, หน้า 19-20) ซึ่งการดำเนินการตามนโยบายดังที่กล่าวเป็นการสร้าง แรงจูงใจที่ปลายเหตุเท่านั้น เพราะการที่จะทำให้กลุ่มคนเจนเนอเรชัน Z เหล่านั้น ตัดสินใจมีบุตรภายใต้ สถานการณ์ในปัจจุบัน จะต้องมีการสร้างและณรงค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติต่อการมีบุตรเป็น สำคัญ ทั้งนี้ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในการประเมินค่าต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะเป็นด้านบวกหรือ ด้านลบ ซึ่งเป็นตัวกำหนดในการต่อการตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ โดยปัจจัยที่ทำให้เกิด ทัศนคติของแต่ละบุคคล ประกอบด้วย 1) พื้นฐานของแต่ละบุคคลหรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์ 2) สิ่งแวดล้อมทางสังคม และ 3) กระบวนการสร้างบุคลิกภาพ (Newsom & Carrell, 1995, p. 25-26)

สอดคล้องกับ หทัยชนก รัตโน (2560, หน้า 113) ที่พบว่าทัศนคติมีผลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการซื้อเครื่องสำอางผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้ นอกจากเป็นตัวแทนหนึ่งของกลุ่มคนเจนเนอเรชัน Z แล้ว ยังมีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งกล่าวคือ ในอนาคตอันใกล้จะเป็นส่วนหนึ่งของทีมสุขภาพที่ต้องปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนและตอบสนองนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการมีบุตร รวมทั้งต้องเป็นผู้นำสุขภาพในการเป็นแบบอย่างในการมีบุตรและการวางแผนครอบครัวอย่างเหมาะสม จากการทบทวนงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่ายังไม่ปรากฏการศึกษาระดับทัศนคติและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรในกลุ่มคนเจนเนอเรชัน Z ที่เป็นนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาโดยผลการวิจัยที่ได้จะเกิดประโยชน์ต่อการนำไปเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาลและกลุ่มคนเจนเนอเรชัน Z รวมทั้งเป็นแนวทางให้นักศึกษาพยาบาลนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนและตอบสนองนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการมีบุตรในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเจนเนอเรชัน Z วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเจนเนอเรชัน Z วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยด้านพื้นฐานของแต่ละบุคคล สิ่งแวดล้อมทางสังคม และกระบวนการสร้างบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเจนเนอเรชัน Z วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดปัจจัยการก่อตัวของทัศนคติ (The formation of attitude) ได้แก่ 1) ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละบุคคลหรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์ (historical setting) 2) สิ่งแวดล้อมทางสังคม (social environment) และ 3) กระบวนการสร้างบุคลิกภาพ (personality process) (Newsom & Carrell, 1995, p. 25-26) และทัศนคติต่อการมีบุตร (วริษา สุระพัฒน์, 2559, หน้า 28-29) แสดงเป็นภาพกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพที่ 1

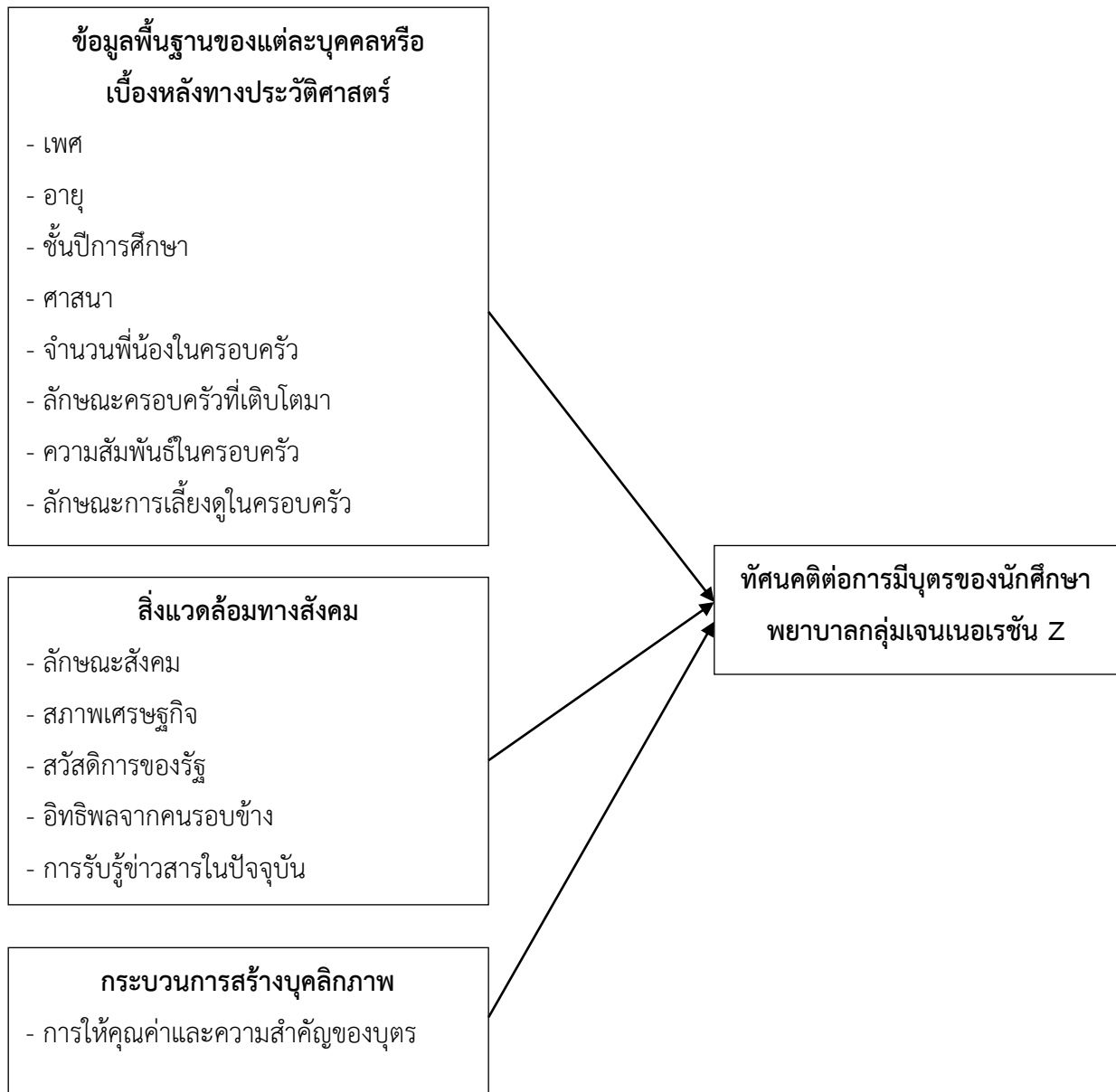

วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี

ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม ถึง มีนาคม 2569

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2567 ที่มีอายุ 18-26 ปี จำนวน 519 คน ประกอบด้วย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 140 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 139 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 140 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 100 คน (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้, 2567, หน้า 22) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบจากตารางแสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน

(Krejcie & Morgan, 1970 p. 608) ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 220 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้จำนวน นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 59 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 59 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 59 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 43 คน หลังจากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของบุคคลหรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ชั้นปีการศึกษา จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลักษณะครอบครัวที่เติบโตมา ความสัมพันธ์ในครอบครัว ลักษณะการเลี้ยงดูในครอบครัว เป็นลักษณะคำถามแบบเลือกตอบและเติมคำตอบ ส่วนที่ 2 สิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ลักษณะทางสังคม จำนวน 6 ข้อ สภาพเศรษฐกิจ จำนวน 6 ข้อ สวัสดิการของรัฐ จำนวน 6 ข้อ อิทธิพลจากคนรอบข้าง (ญาติ เพื่อน ครอบครัว) จำนวน 5 ข้อ และการรับรู้ข่าวสารในปัจจุบัน จำนวน 6 ข้อ ระดับความคิดเห็น มากที่สุดเท่ากับ 5 คะแนน จนถึงน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน ส่วนที่ 3 กระบวนการสร้างบุคลิกภาพ ได้แก่ การให้คุณค่าและความสำคัญของบุตร จำนวน 6 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ระดับความคิดเห็น มากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน จนถึงน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน และส่วนที่ 4 ทักษะคิดต่อการมีบุตร จำนวน 12 ข้อ เป็นข้อคำถามเชิงบวกจำนวน 7 ข้อ และข้อคำถามเชิงลบ 5 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยข้อคำถามเชิงบวก หากระดับความคิดเห็น มากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน จนถึง น้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน ส่วนข้อคำถามเชิงลบ ระดับความคิดเห็น มากที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน จนถึง น้อยที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน คุณภาพเครื่องมือในการวิจัยด้วยการตรวจสอบความตรง (validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ อาจารย์พยาบาล จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย จำนวน 1 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าระหว่าง .67-1 และการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990 p. 152) ได้ค่าเท่ากับ .92

การเก็บรวบรวมข้อมูล ภายหลังได้รับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา เลขที่ BCNSK 21/2567 ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง และให้กลุ่มตัวอย่างตอบรับและตอบแบบสอบถามด้วยตัวเอง ผ่าน google form ระหว่างวันที่ 1-20 กันยายน พ.ศ.2567

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (ละเอียด ศิลา น้อย และกันทิมาลย์ จินดาประเสริฐ, 2562, หน้า 118) ดังนี้ 1.00-1.80 หมายถึงอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1.81-2.60 หมายถึงอยู่ในระดับน้อย 2.61-3.40 หมายถึงอยู่ในระดับปานกลาง 3.41-4.20 หมายถึงอยู่ในระดับมาก 4.21-5.00 หมายถึงอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สถิติอ้างอิง ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ และค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กำหนดค่าระดับความสัมพันธ์ (สมถวิล วิจิตรวรรณ, 2565, หน้า 11) ดังนี้ 0.81 ถึง 1.00 หรือ -0.81 ถึง

-1.00 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูงมาก 0.61 ถึง 0.80 หรือ -0.61 ถึง -0.80 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูง 0.41 ถึง 0.60 หรือ -0.41 ถึง -0.60 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันปานกลาง 0.21 ถึง 0.40 หรือ -0.21 ถึง -0.40 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันต่ำ 0.00 ถึง 0.20 หรือ 0.00 ถึง -0.20 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันต่ำมาก ความสัมพันธ์เชิงบวก หมายถึงตัวแปรสองตัวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ความสัมพันธ์เชิงลบ หมายถึงตัวแปรสองตัวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของบุคคลหรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์

ข้อมูลพื้นฐานของบุคคลหรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	193	87.73
ชาย	27	12.27
รวม	220	100.00
อายุ		
18 - 20 ปี	154	70.00
21 - 23 ปี	64	29.09
24 - 26 ปี	2	0.91
รวม	220	100.00
ชั้นปีการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	59	26.82
ชั้นปีที่ 2	59	26.82
ชั้นปีที่ 3	59	26.82
ชั้นปีที่ 4	43	19.55
รวม	220	100.00
ศาสนา		
พุทธ	149	67.73
อิสลาม	68	30.91
คริสต์	3	1.36
รวม	220	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของบุคคลหรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพี่น้องในครอบครัว (รวมตัวเรา)		
1 คน	38	17.27
2 คน	89	40.45
3 คน	60	27.27
4 คน	17	7.73
5 คน	6	2.73
6 คน	4	1.82
7 คน ขึ้นไป	6	2.73
รวม	220	100.00
ลักษณะครอบครัวที่เติบโตมา		
อยู่ด้วยกันพร้อมหน้าพ่อแม่ ลูก	151	68.64
อยู่กับพ่อหรือแม่เนื่องจากเล็กกัน /หย่าร้าง	40	18.18
อยู่กับพ่อแม่หรือแม่ เนื่องจากพ่อหรือแม่เสียชีวิต	17	7.73
ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ โดยอยู่กับญาติเลี้ยงดู	12	5.45
รวม	220	100.00
ความสัมพันธ์ในครอบครัว		
รักใคร่กันดี	179	81.36
ค่อนข้างดี (มีทะเลาะ ขัดแย้งกันบ้างแต่ไม่บ่อย)	39	17.73
ไม่ดี (ทะเลาะ ขัดแย้งกันบ่อย)	2	0.91
รวม	220	100.00
ลักษณะการเลี้ยงดูในครอบครัว		
แบบเอาใจใส่	159	72.27
แบบตามใจ	10	4.55
แบบควบคุม	9	4.09
แบบผสม	42	19.09
รวม	220	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 87.73 มีอายุระหว่าง 18-20 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.00 นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 149 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.73 มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 2 คน จำนวน 89 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.45 ส่วนใหญ่มีลักษณะครอบครัวที่เติบโตมาอยู่ด้วยกันพร้อมหน้าพ่อแม่ ลูก จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 68.64 มีความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 81.36 และมีลักษณะการเลี้ยงดูในครอบครัวแบบเอาใจใส่ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 72.27

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม

สิ่งแวดล้อมทางสังคม	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ลักษณะทางสังคม	3.13	1.59	ปานกลาง
สภาพเศรษฐกิจ	4.12	0.84	มาก
สวัสดิการของรัฐ	3.97	0.97	มาก
อิทธิพลจากคนรอบข้าง	3.12	1.02	ปานกลาง
การรับรู้ข่าวสารในปัจจุบัน	3.51	1.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	0.77	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$, $SD=0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพเศรษฐกิจ ($\bar{X}=4.12$, $SD=0.84$) สวัสดิการของรัฐ ($\bar{X}=3.97$, $SD=0.97$) และการรับรู้ข่าวสารในปัจจุบัน ($\bar{X}=3.51$, $SD=1.00$) อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนลักษณะทางสังคม ($\bar{X}=3.13$, $SD=1.59$) และอิทธิพลจากคนรอบข้าง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.12$, $SD=1.02$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อกระบวนการสร้างบุคลิกภาพด้านการให้คุณค่าและความสำคัญของบุตร

กระบวนการสร้างบุคลิกภาพด้านการให้คุณค่าและความสำคัญของบุตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
บุตรทำให้ชีวิตครอบครัวมีความสุขสมบูรณ์	3.87	1.13	มาก
บุตรช่วยให้มีคุณค่าและภูมิใจในบั้นปลายชีวิต	3.58	1.26	มาก
บุตรเป็นผู้สืบสกุลและทำให้กำเนิดทายาทสืบสกุลต่อไป	3.60	1.21	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กระบวนการสร้างบุคลิกภาพ ด้านการให้คุณค่าและความสำคัญของบุตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
บุตรมีคุณค่าทางจิตใจทำให้มีความสุข	4.28	0.92	มากที่สุด
บุตรทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น	4.06	1.02	มาก
บุตรช่วยผู้สืบทอดธุรกิจ/ทรัพย์สินมรดกของครอบครัว	3.72	1.12	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.85	0.93	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อกระบวนการสร้างบุคลิกภาพด้านการให้คุณค่าและความสำคัญของบุตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, $SD=0.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุตรมีคุณค่าทางจิตใจทำให้มีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.92$) ส่วนบุตรทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น ($\bar{X}=4.06$, $SD=1.02$) บุตรทำให้ชีวิตครอบครัวมีความสมบูรณ์ ($\bar{X}=3.87$, $SD=1.13$) บุตรช่วยผู้สืบทอดธุรกิจ/ทรัพย์สินมรดกของครอบครัว ($\bar{X}=3.72$, $SD=1.12$) บุตรเป็นผู้สืบทอดและทำให้กำเนิดทายาทสืบสกุลต่อไป ($\bar{X}=3.60$, $SD=1.21$) บุตรช่วยให้มีคนดูแลยามเจ็บป่วยและในบั้นปลายชีวิต ($\bar{X}=3.58$, $SD=1.26$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อทัศนคติต่อการมีบุตร

ทัศนคติต่อการมีบุตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. การมีบุตรทำให้รู้สึกอบอุ่น ไม่เหงา	4.19	1.00	มาก
2. การมีบุตรเป็นภาระต้องทำงานหนักขึ้น	2.71	1.31	ปานกลาง
3. การมีบุตรทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น	4.02	0.94	มาก
4. การมีบุตรทำให้ไม่สามารถทำสิ่งที่อยากทำได้	2.95	1.25	ปานกลาง
5. การมีบุตรช่วยให้มีคนดูแลยามเจ็บป่วยและในบั้นปลายชีวิต	3.58	1.20	มาก
6. การมีบุตรทำให้ครอบครัวมีผู้สืบทอดต่อไป	3.62	1.18	มาก
7. ไม่อยากมีบุตรเพราะกลัวเลี้ยงบุตรให้มีคุณภาพไม่ได้	2.69	1.33	ปานกลาง
8. การมีบุตรทำให้มีผู้สืบทอดธุรกิจ/ทรัพย์สินมรดกของครอบครัว	3.46	1.17	มาก
9. ครอบครัวที่มีความสมบูรณ์ต้องประกอบด้วย พ่อ แม่ และบุตร	3.57	1.24	มาก
10. การมีบุตรเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน	3.24	1.33	ปานกลาง

ทัศนคติต่อการมีบุตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
11. การมีบุตรทำให้ไม่สามารถใช้เวลาอยู่กับคู่สมรสและคนรอบข้างได้อย่างเต็มที่	3.20	1.31	ปานกลาง
12. การมีบุตรสร้างคุณค่าทางจิตใจและทำให้มีความสุข	4.24	0.97	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	3.45	0.63	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อทัศนคติต่อการมีบุตรของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.45$, $SD=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการมีบุตรสร้างคุณค่าทางจิตใจและทำให้มีความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.97$) การมีบุตรทำให้รู้สึกอบอุ่น ไม่เหงา ($\bar{X}=4.19$, $SD=1.00$) การมีบุตรทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น ($\bar{X}=4.02$, $SD=0.94$) การมีบุตรทำให้ครอบครัวมีผู้สืบสกุลต่อไป ($\bar{X}=3.62$, $SD=1.18$) การมีบุตรช่วยให้มีคนดูแลยามเจ็บป่วยและในบั้นปลายชีวิต ($\bar{X}=3.58$, $SD=1.20$) ครอบครัวที่มีความสมบูรณ์ต้องประกอบด้วย พ่อ แม่ และบุตร ($\bar{X}=3.57$, $SD=1.24$) และการมีบุตรทำให้มีผู้สืบทอดธุรกิจ/ทรัพย์สินมรดกของครอบครัว ($\bar{X}=3.46$, $SD=1.17$) อยู่ในระดับมาก และการมีบุตรเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ($\bar{X}=3.24$, $SD=1.33$) การมีบุตรทำให้ไม่สามารถใช้เวลาอยู่กับคู่สมรสและคนรอบข้างได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X}=3.20$, $SD=1.31$) การมีบุตรทำให้ไม่สามารถทำสิ่งที่อยากทำได้ ($\bar{X}=2.95$, $SD=1.25$) การมีบุตรเป็นภาระต้องทำงานหนักขึ้น ($\bar{X}=2.71$, $SD=1.31$) และไม่ยากมีบุตรเพราะกลัวเลี้ยงบุตรให้มีคุณภาพไม่ได้ ($\bar{X}=2.69$, $SD=1.33$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรด้านข้อมูลพื้นฐานแต่ละบุคคลหรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์

ข้อมูลพื้นฐานแต่ละบุคคล หรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์	ทัศนคติต่อการมีบุตร		แปลผล
	χ^2	p	
เพศ	7.81 ^a	.45	ไม่มีความสัมพันธ์
อายุ	5.09 ^a	.75	ไม่มีความสัมพันธ์
ชั้นปี	14.85 ^a	.25	ไม่มีความสัมพันธ์
ศาสนา	4.15 ^a	.98	ไม่มีความสัมพันธ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานแต่ละบุคคล หรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์	ทัศนคติต่อการมีบุตร		แปลผล
	χ^2	p	
จำนวนพี่น้องในครอบครัว	84.51 ^{*a}	.00	มีความสัมพันธ์กัน
ลักษณะครอบครัวที่เติบโตมา	4.87 ^a	.96	ไม่มีความสัมพันธ์
ความสัมพันธ์ในครอบครัว	10.39 ^a	.24	ไม่มีความสัมพันธ์
ลักษณะการเลี้ยงดูในครอบครัว	17.82 ^a	.34	ไม่มีความสัมพันธ์

* $p < .01$

จากตารางที่ 5 พบว่าจำนวนพี่น้องในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=84.51, p<.00$)

ตารางที่ 6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตร ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมและกระบวนการสร้างบุคลิกภาพด้านการให้คุณค่าและความสำคัญของบุตร

ตัวแปร	ทัศนคติต่อการมีบุตร		แปลผล
	r	p	
ลักษณะทางสังคม	-.08	.33	ไม่มีความสัมพันธ์
สภาพเศรษฐกิจ	.03	.91	ไม่มีความสัมพันธ์
สวัสดิการของรัฐ	.06	.35	ไม่มีความสัมพันธ์
อิทธิพลจากครอบครัว	-.08	.11	ไม่มีความสัมพันธ์
การรับรู้ข่าวสารในปัจจุบัน	-.09	.07	ไม่มีความสัมพันธ์
การให้คุณค่าและความสำคัญของบุตร	.66 [*]	.00	มีความสัมพันธ์กัน

* $p < .01$

จากตารางที่ 6 พบว่าการให้คุณค่าและความสำคัญของบุตรมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับทัศนคติต่อการมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.66, p<.00$)

อภิปรายผล

1. ระดับทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเจนเนอเรชัน Z: กรณีศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้ พบว่าอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่าการที่กลุ่มเจนเนอเรชัน Z เกิดและเติบโตในยุคเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต ให้ความสำคัญกับเรื่องสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และให้ความสำคัญกับชีวิตตัวเองก่อน โดยคิดถึงการใช้ชีวิตที่มีการเงินมั่นคงและสะดวกสบาย จึงมุ่งมั่นด้านอาชีพการงาน คิดว่าการไม่มีบุตรจะช่วยให้มุ่งมั่นกับอาชีพได้มากกว่า (ผกาวดี ก้อนคำดี, 2565, หน้า 35; ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์ และโอปอล์ สุวรรณเมฆ, 2563, หน้า 27) แต่เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลได้รับอิทธิพลจากการเรียนรู้เนื้อหาและการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพในรายวิชาต่าง ๆ เช่น การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาลแม่และเด็ก การพยาบาลครอบครัว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้, 2567, หน้า 20) รวมถึงกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะครอบครัวที่เติบโตมาอยู่ด้วยกันพร้อมหน้าพ่อแม่ ลูก (ร้อยละ 68.64) ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กันดี (ร้อยละ 81.36) และมีลักษณะการเลี้ยงดูในครอบครัวแบบเอาใจใส่ (ร้อยละ 72.27) จึงให้ความสำคัญต่อการสร้างครอบครัวและการมีบุตร ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีทัศนคติต่อการมีบุตรอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วริชา สุระพัฒน์ (2559, หน้า 41) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการมีบุตรอยู่ในระดับมาก โดยมองว่าการมีบุตรทำให้ชีวิตครอบครัวมีความสมบูรณ์ ไม่เหงา และได้แสดงออกถึงความเป็นพ่อแม่ แต่ขัดแย้งกับ ทรงพร จันทรพัฒน์, ศิริพร รำนา, ศุภลักษณ์ ทองคำ, โรสมายนี อาแว, และเสาวลักษณ์ พรหมอินทร์ (2568, หน้า 8) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการมีบุตรอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$, $SD=0.86$) และ Kim & Kim (2025, p. 268) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจในการมีบุตรอยู่ระดับค่อนข้างต่ำ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเจนเนอเรชัน Z: กรณีศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้ พบว่า

2.1 จำนวนพี่น้องในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่าตามทฤษฎีระบบครอบครัวของโบเวน (Bowen, 1978, p. 199) กล่าวว่าครอบครัวเป็นระบบที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและมีการพึ่งพาอาศัยกัน โดยสมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อกันและกันในแง่ของอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมการที่บุคคลเติบโตมาในครอบครัวที่มีพี่น้องหลายคนหรือไม่มีพี่น้อง ย่อมมีผลต่อมุมมองและทัศนคติต่อการมีบุตร โดยบุคคลที่ครอบครัวมีพี่น้องหลายคนอาจได้รับประสบการณ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว เช่น การดูแลซึ่งกันและกัน การได้รับการสนับสนุนในครอบครัว ซึ่งการวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนพี่น้องตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป (ร้อยละ 82.73) และมีความรักใคร่กันดี (ร้อยละ 81.36) ส่งผลให้จำนวนพี่น้องในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรของกลุ่มตัวอย่าง สอดคล้องกับ ภพสม จิระเรงสวัสดิ์ และคณะ (2562, หน้า 217) ที่พบว่าขนาดหรือจำนวนพี่น้องในครอบครัวก่อนสมรสมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ Buhr, Lutz & Peter (2018, p. 315) ที่พบว่าจำนวนพี่น้องมีอิทธิพลเชิงบวกต่อขนาดครอบครัวที่คาดหวัง

2.2 การให้คุณค่าและความสำคัญของบุตรมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับทัศนคติต่อการมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่าตามทฤษฎีค่านิยมของโรคาช (Rokeach, 1973, p. 93) กล่าวว่าค่านิยมเป็นความเชื่อที่สั่งสมและเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทัศนคติหรือความปรารถนาและพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นเมื่อบุคคลมีค่านิยมหรือในอีกความหมายหนึ่งคือมีการให้คุณค่าและความสำคัญกับการมีบุตรมากจะทำให้บุคคลมีทัศนคติต่อการมีบุตรเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการให้คุณค่าและความสำคัญของบุตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85, SD=0.93$) ทำให้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการมีบุตร สอดคล้องกับ พิไลวรรณ โธณพิมาย (2565, หน้า 56) ที่พบว่าการให้คุณค่าและคุณค่าของบุตรส่งผลต่อการตัดสินใจมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ Kim & Kim (2025, p. 268) ที่พบว่าการให้คุณค่าเกี่ยวกับบุตรเป็นปัจจัยทำนายเชิงบวกที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความตั้งใจมีบุตรของนักศึกษาพยาบาล ($r=.61, p<.00$)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการมีบุตรอยู่ในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านจำนวนพี่น้องในครอบครัว การให้คุณค่าและความสำคัญของบุตร มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีบุตร ดังนั้นหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนานโยบายการเจริญพันธุ์ควรส่งเสริมเห็นคุณค่าและความสำคัญของบุตร โดยอาจจัดกิจกรรมให้ความรู้ การรณรงค์ผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างทัศนคติทางบวกต่อการมีบุตรแก่สตรีวัยเจริญพันธุ์กลุ่มเจนเนอเรชัน Z มีความตั้งใจที่จะมีบุตรในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะขยายไปศึกษาในกลุ่มเจนเนอเรชัน Z ในพื้นที่และบริบทอื่น ๆ ทั้งที่อยู่ในระบบและไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมมากที่สุดและหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการมีบุตรต่อไป
2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกด้านต่าง ๆ ที่อาจมีอิทธิพลหรือส่งผลกับทัศนคติต่อการมีบุตรนอกเหนือจากที่ได้ศึกษาจากการวิจัยเชิงปริมาณ

บรรณานุกรม

ทรงพร จันทรพัฒน์, ศิริพร รำนา, ศุภลักษณ์ ทองคำ, โรสมานนี อาแว และเสาวลักษณ์ พรหมอินทร์. (2568).

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจมีบุตรในอนาคตของนิสิตเจนเนอเรชันซี มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ในจังหวัดพัทลุง. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี*, 19(1), หน้า 1-14.

ผกาวดี ก้อนคำดี. (2565). *ทัศนคติของคนกลุ่มเจนเนอเรชัน Z ต่อการประสบความสำเร็จ*. สารนิพนธ์การศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี

ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม ถึง มีนาคม 2569

พิไลวรรณ โรณพิมาย. (2565). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีบุตรของสตรีวัยเจริญพันธุ์ในจังหวัด**

นครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี,
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาพสม จิระเริงสวัสดิ์, ญัฐนรี โนนทะศรี, สุปรียา มิตพะมา, จินัสญา กุลจิตติธारा, อัญมณี มณีรัตน์, จีรพัฒน์
กุลชลศิริวัฒน์, เทียนสว่าง ห่อทอง, สุธิณี ฉ่ำประวิง และพุดพัฒน์ ทวีจิรพัฒน์. (2562). ปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อการมีบุตรของคนเจนเนอเรชันวายที่มีสถานภาพสมรสและทำงานอยู่ในระบบใน
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ใน **การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**
ครั้งที่ 57 (หน้า 211-219). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน.

มนสิการ กาญจนะจิตรา, รินา ต๊ะดี และกาญจนา เทียนลาย. (2562). **รายงานวิจัยแนวทางมาตรการ**
ส่งเสริมการมีบุตรสำหรับประเทศไทยในปัจจุบัน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ละอียด ศิลาน้อย และกัณทิมาลย์ จินดาประเสริฐ. (2562). การใช้มาตราประมาณค่าในการศึกษาวิจัย
สังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ การโรงแรมและการท่องเที่ยว. **วารสารบริหารศาสตร์**
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 8(15), หน้า 112-126.

วริษา สุระพัฒน์. (2559). **การศึกษาทัศนคติต่อการมีบุตรของกลุ่มเจนเนอเรชันวายในเขตกรุงเทพมหานคร**
และปริมณฑล. สารนิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแห่งหนึ่งในภาคใต้. (2567). **รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2567**.
สงขลา: ม.ป.พ.

ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์ และโอปอล์ สุวรรณเมฆ. (2563). รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคกลุ่ม
เจนเนอเรชัน แซท. **วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ**, 11(1), หน้า 23-43.

สมถวิล วิจิตรวรรณ. (2565). สถิติความสัมพันธ์: เลือกใช้อย่างไร. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 8(2), หน้า 1-15.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). **รายงานผลฉบับสมบูรณ์การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ.2565**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

หทัยชนก รัตน์. (2560). **อิทธิพลของทัศนคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อความตั้งใจ**
เชิงพฤติกรรมในการซื้อเครื่องสำอางผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ, คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เฮลท์สเตชัน. (2565, 15 กุมภาพันธ์). **ผลพวง “เด็กเกิดน้อย” “วัยแรงงาน” เตรียมหิตขึ้นคอ ในฐานะ**
“ตัวแบก” ประเทศไทย “ลงทุนในเด็ก” คือคำตอบ? (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<https://healthstation.in.th/news/show/58> [2568, 3 พฤศจิกายน].

Bowen, M. (1978). *Family Therapy in Clinical Practice*. New York: Jason Aronson.

- Buhr, P., Lutz, K., & Peter, T. (2018). The Influence of The Number of Siblings on Expected Family Size in A Cohort of Young Adults in Germany. *Demographic Research*, **39**, pp. 315-336.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Kim, Y., & Kim, S. (2025). Factors influencing childbirth intention and the moderating role of values regarding children among nursing students in Korea: a cross-sectional study. *Women's Health Nursing*, **31**(3), pp. 268-278.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Sizes for Research Activities. Educational and Psychological Measurement*, **30**(3), pp. 607-610.
- Newsom, D., & Carrell, B. (1995). *Public Relations Writing*. California: Wadsworth.
- Rokeach, M. (1973). *The Nature of Human Values*. New York: Free.